

RUŽIČKA

AND PARTNERS

Novinky v Zákonníku práce a v dalších pracovnoprávných predpisoch

16. 07. 2024

Od 1. januára 2024 sa mení Zákonník práce už po štvrtý krát

- Novela č. 530/2023 Z. z. v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií s účinnosťou od **01.01.2024** Deň Ústavy Slovenskej republiky - **1. september** síce ponechala ako štátny sviatok, ale **zrušila tento deň ako deň pracovného pokoja a tento deň nie je ani sviatkom v zmysle Zákonníka práce** (podobne je takýmto dňom 28. október – Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu, ktorý je tiež štátnym sviatkom, ale nie je dňom pracovného pokoja ani sviatkom podľa Zákonníka práce). To znamená, že od 01.01.2024 sa 1. september bude považovať za bežný pracovný deň samozrejme ak nepripadne na deň, na ktorý pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni (napr. sobota, nedeľa) a zamestnancovi nebude patriť za prácu v tento deň mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok. Deň 1. september bol tiež vypustený z ustanovenia Zákonníka práce zakazujúceho zamestnávateľovi na tento deň nariadiť alebo dohodnúť so zamestnancom prácu, ktorou je predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi vrátane s ním súvisiacich prác (tzv. maloobchodný predaj). V roku 2024 pripadne 1. september na nedeľu, ak bude zamestnanec v tento deň pracovať bude mu patriť mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu, ale nie za sviatok.
- **S účinnosťou od 01.03.2024** novelou č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zmenili niektoré ustanovenia Zákonníka práce upravujúce kolektívne pracovnoprávne vzťahy tak, že v prípade povinnosti prerokovania organizačných zmien zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov a v prípade informačných povinností zamestnávateľa boli formulačne nahradené pojmy „zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zmena právnej formy“ novými pojmami „**premena, cezhraničná premena, zmena právnej formy alebo cezhraničná zmena právnej formy**“. V prípade takejto organizačnej zmeny je zamestnávateľ povinný postupovať v zmysle nového právneho predpisu č. 309/2023 Z. z.
- **S účinnosťou od 01.08.2024** novela č. 178/2024 Z. z. dáva Zákonník práce do súladu so smernicou EÚ 2014/67 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb. Ide o doplnenie a prepracovanie ustanovení o **povinnosti dodávateľa služby na území Slovenskej republiky vyplatiť mzdu**, ktorá nebola vyplatená zamestnancovi zamestnávateľom, ak ten je priamym subdodávateľom dodávateľa služby. Táto povinnosť sa vzťahuje na zamestnávateľa v rámci subdodávateľských vzťahov v sektore stavebných prác týkajúcich sa výstavby, opráv, údržby alebo demolácie budov, ide najmä o práce uvedené v Prílohe č. 1aa Zákonníka práce (napr. hĺbenie/výkopy, zemné práce/premiestňovanie zeminy, vlastné stavebné práce, montáž a demontáž prefabrikovaných dielcov, interiérové alebo inštalačné práce, úpravy, renovačné práce, opravy, rozoberanie/demontáž, demolačné práce, údržba, maliarske a čistiace práce v rámci údržby, rekonštrukcie atď.).
- **S účinnosťou od 01.08.2024** rovnaká novela č. 178/2024 Z. z. mení Zákonník práce tým spôsobom, že umožní výkon práce už počas prvých letných prázdnin po skončení obdobia školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky (od 15 rokov veku).
- **Od 01.01.2025** novelou č. 172/2024 sa v Zákonníku práce rozširuje možnosť použitia **rekreačných poukazov** zo zamestnancov aj na členov ich rodiny (rodičov). Príspevok na rekreáciu sa poskytuje na preukázané výdavky zamestnanca alebo rodiča zamestnanca, ostatné podmienky poskytovania tohto príspevku sa nemenia (55% výdavkov/max. 275 EUR, pracovný pomer zamestnanca u zamestnávateľa trvá nepretržite 24 mesiacov a viac, žiadosť zamestnanca, zamestnávateľ s 50 a viac zamestnancami). Cieľom je prenositeľnosť rekreačného poukazu na rodiča zamestnanca a tým podporiť cestovný ruch na

Slovensku. Zamestnávateľom však týmto pribudnú povinnosti v oblasti ochrany osobných údajov rodičov zamestnanca, preto je potrebné upraviť informačnú povinnosť a internú dokumentáciu zamestnávateľa.

Ďalšie pracovnoprávne predpisy:

- **Zamestnávanie cudzincov** – s účinnosťou od 15.07.2024 (s výnimkou nižšie uvedených bodov s neskoršou účinnosťou) sa novelizuje zákon o pobyte cudzincov. Cieľom je transpozícia smernice EÚ 2021/1883 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania, udržateľnosť automobilového priemyslu a reflektovanie na aplikačné problémy pri zamestnávaní cudzincov. Zjednodušenie zamestnávania **vysokokvalifikovaných cudzincov** z krajín mimo EÚ prináša redukcia administratívy, uľahčenie uznania kvalifikácie, skrátenie lehôt na vydanie povolenia a umožnenie platieb za víza a pobyty online. Neskoršiu účinnosť majú ustanovenia, ktoré majú byť účinné po zavedení európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia ETIAS do prevádzky, ďalej body týkajúce sa požiadaviek na jazykovú skúšku úrovne A2 pre osobu, ktorá žiada o dlhodobý pobyt a možnosť zamietnuť dlhodobý pobyt, ak sa osoba zdržiava mimo členských štátov EÚ dlhšie ako 24 po sebe nasledujúcich mesiacov, ktoré sú účinné až od 15.7.2025.
- **Novelizácie vládných nariadení pre účely zamestnávania cudzincov** - (i) národné víza pre oblasť priemyslu - rozšírenie o 35 profesií, pre ktoré možno udeliť národné pracovné vízum; spresnenie rozsahu dokladov, ktoré cudzinci musia priložiť k žiadosti o udelenie národného víza; rozšírenie tretích krajín o Indickú republiku; rozširuje sa celkový počet národných víz udelených v kalendárnom roku z pôvodných 2 000 na 10 000; (ii) národné víza pre oblasť dopravy - rozšírenie tretích krajín o ďalšie 4 krajiny (Filipínska republika, Indická republika, Indonézska republika, Nepálska federatívna demokratická republika); pre rok 2024 sa zvyšuje maximálny počet udelených národných víz pre vodičov autobusu spolu najviac 2 000 národných víz; pre vodičov ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (medzinárodná doprava) a vodičov ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (vnútroštátna doprava), spolu najviac 5 000 národných víz; (iii) národné víza vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín – rozšírenie zoznamu vysokých škôl a výskumných inštitúcií, rozšírenie zoznamu zamestnaní s vysokou pridanou hodnotou pre hospodárstvo SR; národné víza je možné udeliť spolu v počte najviac 3 000 národných víz v kalendárnom roku.

Mgr. Martina Poliačiková
Advokát

RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o.

Informácie podľa zákona č. 136/2010 Z. z.

Spoločnosť s ručením obmedzeným založená podľa slovenského práva.

Sídlo:

Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, Slovenská republika

Tel. číslo: +421 (0)2/32 33 34 44

Fax. číslo: +421 (0)2/32 33 34 43

Email: office-ba@r-p.sk

IČ DPH: SK2022827620

Zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel Sro, vložka č. 58431/B, IČO: 36 863 360.

Zapísaná do zoznamu Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „SAK“) dňa 04. júna 2009.

Oprávnenie na poskytovanie právnych služieb a právneho poradenstva (advokátskych služieb) v súlade so zákonom č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov vzniklo na základe zápisu spoločnosti do príslušného zoznamu vedeného SAK so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, Slovenská republika.

Spoločnosť poskytuje advokátske služby v súlade s ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z.z. v platnom znení a v súlade s príslušnými predpismi SAK na základe zmlúv s klientmi, ktoré sa spravujú slovenským právom. V prípade poskytovania služby pre zahraničné osoby je príslušným súdom slovenský súd príslušný podľa miesta sídla spoločnosti v súlade so slovenskými právnymi predpismi.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú spoločnosťou pri poskytovaní právnych služieb je upravená zákonom č. 586/2003 Z.z.

Zodpovednosť spoločnosti za škodu je poistená poisťovateľom Starr Europe Insurance Limited, sídlo poisťovateľa: Dragonara Business Centre, 5th Floor, Dragonara Road, St. Julians STJ 3141, Maltská republika, registračné číslo: C 85380, konajúca v Slovenskej republike prostredníctvom organizačnej zložky STARR EUROPE INSURANCE LIMITED, pobočka poisťovne z iného členského štátu. Organizačná zložka je zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel Po, vložka číslo 6332/B, s registrovaným sídlom na adrese: Panenská 5, 811 03 Bratislava, Slovenská republika. Poistená činnosť: poskytovanie právnych a odborných služieb, č.z.: 7707024612. Limit poistného plnenia: 15 000 000 EUR na jednu a spolu na všetky poistné udalosti počas doby trvania.

Spoločnosť poskytuje služby za odmenu, ktorej výška a forma sú dohodnuté zmluvne pred začatím poskytovania služieb v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení.

Sťažnosti alebo reklamácie služieb spoločnosti možno uplatniť v mieste sídla spoločnosti.

Ďalšie informácie o spoločnosti možno získať v mieste jej sídla.